

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תרעח

ערב שבת קודש פ' שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז
ה'תשס"ז

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ז שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

הת' ר' חיים אלי' ב"ר אליעזר ע"ה

מישולבין

נפטר ערב ראש-חודש תמוז ה'תשל"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

נדפס ע"י הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי זוג' מרת נחמה פייגא
וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובנם נתן הלוי שי' לאבקובסקי,
מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחווה מוסיא שיחיו שגלוב

הובטחנו שיהי' "ויראו ממך"

במלאת 40 שנה למבצע תפילין ובקשר עם המצב לאחרונה באה"ק תובב"א, הבאנו בזה צילום מיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משיחת ש"פ בראשית (המשך דשמח"ת) ה'תשכ"ח, אודות השאלות והטענות שנתעוררו בזמנו על "מבצע תפילין" (נדפס בלקו"ש ח"ז ע' 271)

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

... בהיות שהגיעו אלי כמה שאלות ו"טענות" בנוגע לההתעוררות דמבצע תפילין, ובהיות אשר טענות אלו יכולים לפעול ח"ו חלישות באלו העוסקים בזה, לכן אף שאין דרכי להכנס בויכוחים, הנני בזה להשיב על השאלות.

שאלה א: מדוע נבחרה מכל התרי"ג מצות – מצות תפילין דוקא?

מענה: א) בתחילת ההתעוררות עד"ז, הדגשתי בפירושי שהטעם לההתעוררות במיוחד ע"ד מצות הנחת תפילין מיוסד הוא על דברי רז"ל (ברכות ו, א. וש"נ) "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך כו' אלו תפילין שבראש". ומכיון, אשר דרישת השעה אז (בתחילת הזמן דמבצע תפילין) הייתה במיוחד שתפול עליהם אימתה ופחד כו', יראת עמי הארץ מפני בני"י, שלא ירעו ח"ו לישראל, לכן עוררתי אודות מצוה זו. וכאמור, נימוק זה הדגשתי בפירושי מיד בתחילת ההתעוררות, ובמילא, לפלא, השאלה עד"ז.

וליותר ביאור:

כל מצוה ומצוה, נוסף על עיקר ענינה שהיא ציווי הקב"ה (וצריך לקיימה מצד קבלת עול מלכות שמים, וכנוסח ברכת המצות ברוך כו' מלך העולם כו' וציוונו כו'), יש בה גם סגולה מיוחדת. וכאשר אדם זקוק לאיזה ענין במיוחד, מחפש הוא ומשתדל הוא ביותר באותה המצוה שיש בה סגולה זו הזקוקה לו.

ואת"ל, הרי מפורש הוא בחז"ל (פסחים ה, סע"א. וש"נ): האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחי' בני כו' הרי זה צדיק גמור. ולכאורה למה פרט במחז"ל זה – המצוה והול"ל האומר אקיים מצוה זו בשביל כו', ולמה נקט מצות צדקה דוקא? – אין לומר שרק במצות צדקה האומר בשביל כו' ה"ז צד"ג (כיון שלהעני אין נפק"מ) – כדמוכח ברש"י ותוס' שמשווה זה לכל המצוות.

אלא מכיון שרוצה הוא "שיחי' בני", משתדל הוא באותה המצוה שיש בה סגולה זו, שבמצות צדקה אמרו רז"ל (תנחומא משפטים טו): אמר הקב"ה, נפשו של עני היתה מפרססת לצאת מן הרעב ונתת לו פרנסה והחיית אותו כו' למחר בנך או בתך באין לידי חולי ולידי מיתה כו' ומציל אני אותם מן המיתה כו', ולכן כשרוצה שיחי' בנו, בחר בקיום מצות הצדקה.

וכ"ה בנדוד"ד, מכיון שהוזקקו במיוחד לפעול על עמי הארץ שייראו מישראל, לכן בקשתי ועוררתי ועוררתי עוה"פ ועוה"פ על ההשתדלות לזכות את ישראל במצות תפילין, כי הובטחנו שע"י קיום מצוה זו יהי' "ויראו ממך".

הדגשת ענין הגאולה בקביעות שבת זו

התוכן דפ' שלח הוא להוסיף עילויי ושלימות בכניסה לארץ, וכן להוסיף עוד יותר בחיבת הארץ, וזהו הקשר לענין הגאולה - כי הכניסה לארץ היא שלימות הגאולה ● ענינו המיוחד של כ"ג סיון מפורש במגילת אסתר "ויקראו סוכרי המלך... בחודש השלישי הוא חודש סיון בשלשה ועשרים בו", היינו, שבו ביום התחילה גאולת פורים ● וכמו כן מודגש ענין הגאולה בנוגע לר"ח תמוז שחל ביום השבת שהו"ע של גאולה - שאזי ניתוסף עוד יותר בענין הגאולה שבר"ח ● קטעים משיחת ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז ה'תשמ"ז - בלתי מוגה

א. נוסף על האמור לעיל¹, ששייך לשבת מברכים תמוז בכל שנה ושנה, יש ענין מיוחד בשבת מברכים תמוז דשנה זו.

וכמה פרטים בדבר:

הקביעות דש"ק מברכים בפרשת השבוע – כפתגם רבינו הזקן² ש"צריכים לחיות עם הזמן", היינו, עם פרשת השבוע שקורין באותו זמן – פ' שלח.

והקביעות דש"ק מברכים בימי החודש (שהרי בסיומו של "ירחא תליתאי" גופא יכולה להיות הקביעות בכמה אופנים) – בכ"ג סיון.

וכמו כן הקביעות דר"ח תמוז בימי השבוע

(1) לפנ"ז בהשיחה – התוועדויות תשמ"ז ח"ג ע' 531 ואילך.

(2) "היום יום" ב' חשון. סה"ש תש"ב ע' 29 ואילך.

(הקשורה עם הקביעות דשבת מברכים בימי החודש), אשר, נוסף לכך שר"ח תמוז הוא ב' ימים, כבכל השנים (כי חודש סיון הוא לעולם מלא, ולכן, ר"ח תמוז הוא לעולם ב' ימים), הרי, בשנה זו חל ר"ח תמוז ביום הש"ק ולמחרתו ביום הראשון.

וע"פ האמור לעיל¹ שבש"ק מברכים תמוז מודגש ענין הגאולה, יש להוסיף ולבאר את ההדגשה המיוחדת בענין הגאולה בקביעות שנה זו, הן מצד פרשת השבוע, הן מצד הקביעות בימי החודש, והן מצד הקביעות דר"ח תמוז בימי השבוע, וכמו כן מצד כללות הענין דר"ח ב' ימים (כבכל שנה), כדלקמן.

וכמדובר כמ"פ שמכיון ש"התורה היא נצחית"³, הרי, גם העניינים השייכים לקביעות

(3) תניא רפ"ז. וראה רמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ט.

ובכ"מ.

מיוחדת כו', מהווים הוראה נצחית לכל השנים.

ב. פ' שלח:

התוכן דפ' שלח הוא – "שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל"⁴, כדי (א) שכיבוש הארץ יהי בנקל יותר, מכיון ש"שיבו אותנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבוא אליהן (תחלה לכבוש)"⁵, וגם (ב) שעי"ז יתוסף בגודל החביבות והתשוקה דבנ"י להכנס לארץ, מכיון שיראו במוחש את הפירות הטובים והמשובחים שנסתבחה בהם ארץ ישראל, "וזה פרי"⁶, שלכן צוה להם משה "התחזקתם ולקחתם מפרי הארץ"⁷.

ונמצא, שהתוכן דפ' שלח הוא – להוסיף עילוי ושלמות בכניסה לארץ, שכן, גם לפני שילוח המרגלים הבטיח הקב"ה שיכנסו לארץ ויכבשוה כו', אלא שאעפ"כ, רצו לפעול שכיבוש הארץ יהי בנקל יותר, וכן להוסיף עוד יותר בחיבת הארץ כו'.

וזהו הקשר לענין הגאולה – כי הכניסה לארץ היא שלמות הגאולה, "והוצאתי גו' וגאלתי גו'", עד "והבאתי אתכם אל הארץ"⁸.

ג. [. . .] ומכאן באים גם ללימוד והוראה בנוגע לחג הגאולה י"ב-י"ג תמוז – מצד הקביעות דשבת מברכים תמוז בפ' שלח:

כאשר שבת מברכים חודש הגאולה חל בפ' שלח, שבה מודגשת הפעולה להקל את הכניסה לארץ (שלמות הגאולה) – אזי, בבוא י"ב-י"ג תמוז יכולה וצריכה להיות הגאולה באופן נעלה יותר.

זוגמא לדבר – כללות ההוספה והעילוי

(4) יג, ב.

(5) דברים א, כב (ובפרש"י). וראה רמב"ן כאן.

(6) יג, כז.

(7) שם, כ.

(8) וראו ו, ו-ח.

בענין הגאולה משנה לשנה, היינו, שימי הגאולה בשנה זו, ששים שנה לאחרי הגאולה בפעם הראשונה, הם באופן של הוספה ועלי' – "מעלין בקודש" – לגבי ימי הגאולה דשנה שעברה, ועאכו"כ באופן נעלה יותר לגבי השנים שלפנ"ז, עד לגאולה בפעם הראשונה.

ובכללות יותר – הרי זה ע"ד ובדוגמת הגאולה ממצרים:

אף שבצאתם ממצרים נתבטל ענין העבדות לגמרי, כמ"ש⁹ "עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים", "ולא עבדים לעבדים"¹⁰, וכפי שמאריך המהר"ל מפראג¹¹ שלאחרי יצי"מ לא יתכן מצב של עבדות אמיתית אצל בני"י, מ"מ, מפרש במשנה¹² ("טעה בדבר משנה חוזר"¹³) "בכל דור ודור (ויתירה מזה – "בכל יום ויום"¹⁴) חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים", היינו, שב"זמן חרותנו" מידי שנה בשנה ניתוסף בענין הגאולה באופן שבאי-ערוך לגמרי, עד כדי כך, שדרגת החירות הקודמת היא בבחינת "מצרים", לא רק מלשון מיצר וגבול, אלא יתירה מזה – מצב של עבדות ממש, ע"ד ובדוגמת היציאה ממצרים בפעם הראשונה, "מעבדות לחירות!"

ועד"ז בנוגע לגאולת י"ב-י"ג תמוז – שמידי שנה בשנה ניתוסף בענין הגאולה באופן שבאי-ערוך, עד כדי כך, שהחילוק בין מצב זה למצב הקודם הוא ע"ד ובדוגמת החילוק שבין הגאולה למאסר, עד למצב הכי מבהיל של גזירה היפך החיים, רחמנא ליצלן, שממצב זה היתה הגאולה בפעם הראשונה.

(9) בהר כה, מב, שם, נה.

(10) קידושין כב, ב. ושי"ג. רמב"ם הל' שכירות פ"ט ה"ד.

(11) בספרו גבורות ה' פס"א.

(12) פסחים קטז, ב.

(13) כתובות פד, ב. ושי"ג.

(14) תניא רפמ"ז.

מפלגה שהיא "מטעם"

צריכים לדעת שהענין של מפלגה בכלל הוא (כפי שאומר בפרשת השבוע) "ארץ אוכלת יושבי", כיון שמפלגה אוכלת את האדם, מאחר שהוא חושב רק אודות המפלגה.

אחד כזה שמלכתחילה אינו בן-אדם, הרי אצלו המצב בדיוק להיפך: הוא אוכל את המפלגה; כפי שרואים בזה גופא שבשביל להשאר "מנהיג" הוא עושה כאלו ענינים ש"הורגים" את שמה הטוב של המפלגה, מהרס ומחריב את שם המפלגה, והכל כדי שיקרא "מנהיג" וישאר ראש המפלגה (אמנם ראש למפלגה שיש לה כזה "שם", אבל עכ"פ הוא הראש של המפלגה).

כל זה מדובר באחד שאינו בן-אדם, אשר בשביל פניות אישיות הוא "אוכל" את המפלגה; אבל "הכשרים שבהם" המפלגה אוכלת אותם, כפי שרואים שעבור עניני המפלגה הוא יוצא מגדרו ("אויס מענטש"), ומוכן בשביל זה אפילו ל"הרג ואל יפרוש", הוא אוהב ב"כסא" ובמציאות של המפלגה, ויוצא לגמרי מהגדרים, עד שלשם כך מפקירים 13 מליון יהודים!

ולזה ניתוסף עוד ענין: ברוסיא ידעו שישנם רבנים אמיתיים וישנם כאלו שנקראו "קאזאנער רבינער", שפירושו: "רבנים מטעם", כלומר מטעם ובציווי הממשלה.

כך גם בנדון-דין: ישנן מפלגות שאינן "מטעם", ואינן אומרות רק מה שהממשלה רוצה (ע"ד שישנה מפלגה נגד החזרת שטחים, שהיא אינה "מטעם", שלכן שיטתה היא לא כרצון הממשלה), וישנן גם מפלגות "מטעם", כלומר, שהן אמנם מפלגות המייצגות את הדת, אבל הם מטעם הממשלה, ומוכרחים לומר הכל כרצון הממשלה.

ולכאורה, אם הנכם מפלגה "מטעם", תאמרו בגלוי שאתם לא מפלגה כדי להגן על הדת, אלא הנכם מפלגה "מטעם", ללא כל דעה עצמאית! ואזי אחת ולתמיד יידעו שאין מה לעשות אתכם, ושאתם רק מוסרים דברים כהווייתן, כלומר, מה שהממשלה מצוה עליכם לומר, ויוכלו מלכתחילה לדבר עם אלו שמצוים עליכם.

את מה שמושבעים ועומדים מהר סיני לומר – לא אומרים, מזה מתפעלים, לזה – טוענים – יש זמן, אבל על מה שהממשלה אומרת, צריכים לחזור!...

תאמרו בגלוי שאתם מפלגה "מטעם", ואל תאמרו שהנכם מפלגה שענינה להגן על הדת! [. . .] בשביל לשבת עוד רגע על הכסאות יכולים להפקיר 13 מליון יהודים ושלש בליון גוים, להבדיל, העיקר להשאר עוד רגע על הכסאות, שהרי סוף-כל-סוף הגזירה [דמיהו יהודי] תתבטל, כיון ש"ביד חזקה אמלוך עליכם", והם לא יוכלו לישון בלילה – אם לא עכשיו זה יהי' בעוד רגע, אבל זה לא יתן להם לישון, ביודעם שישנה גזירה שכזו, ואזי יהיו מוכרחים לבטלה, אבל ברגע זה הם חושבים: הרי אפשר לשבת עוד קצת זמן על הכסאות ועבור זה יכולים לעשות עסקת חבילה ולמכור כל-כך הרבה יהודים, כן ירבו, עם כל הפרטים שבזה, שלא צריכים לחזור עליהם.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תש"ל - בלתי מוגה)

* המדובר בקשר לזה שהכירו בגיור רפורמי בחוץ לארץ. וראה בארוכה ב"יחי המלך" גליון שי ע' 13 ואילך.

לא לערב את השכל

. . לאיך גיסא מובן מסיפור המרגלים, שמה שנתון לשכלו של השליח ("לדעתך") – הוא רק בנוגע לאופן קיום השליחות. משא"כ בנוגע לעצם השליחות (האם יקיימה כו') – בזה אין לו דעה:

מכיון שהמשלח – משה רבינו שבדורנו – אמר לו שזאת היא שליחותו, צריך לקיימה, ואסור לו לערב בה את שכלו, שאולי זה קשה מדי, "עז העם" וכיו"ב.

(משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשמ"ח – מוגה, תרגום מאידית)

התנאי העיקרי במילוי השליחות – שמירת דברי הרב ללא שינוי

מההוראות שעלינו ללמוד מפרשת המרגלים – שלא לערב את השכל ולעשות איזה שינוי, אפילו שינוי הסדר בלבד, בדברי הרב, כ"ק מו"ח אדמו"ר, גם כשנדמה לו שע"י שינוי זה יצליח יותר בשליחותו, כי, בשינוי קצת מדברי הרב אפשר לטעות עד בדומה לטעות המרגלים, ובמכ"ש וק": ומה המרגלים שנאמר עליהם "כולם אנשים ראשי בני ישראל המה", כשינוי מדברי משה, באו לטעות עד שאמרו "לא נוכל לעלות גו'" – אנשים כערכנו על אחת כמה וכמה.

. . ולכן, התנאי העיקרי במילוי השליחות הוא – שמירת דברי הרב, ללא שינוי, וללא עירוב השכל, מתוך קבלת עול דוקא.

(משיחת ש"פ שלח ה'ש"ת – בלתי מוגה)

התיקון לחטא המרגלים – קודם אמונה ורק אח"כ שכל

[. .] ישנו ענין השכל, שענינו להבין בשכלו כפי שזה מתקבל מצד השכל שלו. וע"ז אומרים שקודם לזה צריך להיות ענין האמונה, שאמונה היא ענין שכולו להוי', ולא מעורב בזה השכל שלו.

חטא המרגלים הי' מה שהם התבססו על שכלם הם, ולא נשמעו לדבר הוי' שנמסר להם ע"י משה, והתיקון לזה הוא שקודם צ"ל ענין האמונה ורק אח"כ מגיע מה שמבין בשכלו.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שלח ה'תשכ"ח – בלתי מוגה)

המדור מוקדש

לעילוי נשמת הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית חנה ח'י' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג יח"ד שתיכף ומיד יקויים העוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

ומזה מובן גודל מעלת הגאולה די"ב-י"ג תמוז דשנה זו – לאחרי ששים שנה של עילוי והוספה כו'. ובכל זה ניתוסף עוד יותר, כאמור, מצד הקביעות דשבת מברכים בפ' שלח, שע"י נעשית הגאולה די"ב-י"ג תמוז באופן נעלה עוד יותר.

ד. ומהגאולה הפרטית די"ב-י"ג תמוז – לגאולה הכללית דכלל ישראל (שהרי כל עניני גאולה שייכים זה לזה), שאז תהי' הכניסה לארץ בתכלית השלימות, גאולה נצחית שאין אחרי' גלות¹⁵.

ובהקדמה:

כאשר חושבים אודות אריכות הגלות יותר מאלף ותשע מאות שנה (מאז חורבן בית שני, מלבד שנות הגלות שלפנ"ז כו'), אשר, לאחרי כל אריכות וקושי הגלות, ולאחרי הבקשה והצעקה "עד מתי", עדיין לא בא – עלול יהודי ליפול ברוחו, ח"ו.

הנה על זה אומרים לו:

דבר ברור הוא שתיכף ומיד נכנסים לארץ – במכ"ש וק"ו מההדגשה שבפרשתנו בסמיכת פרשת נסכים לפרשת המרגלים, שתיכף ומיד לאחרי גזירת המרגלים, כשראה הקב"ה את נפילת הרוח כו' דבנ"י, "בישר להם שיכנסו לארץ"¹⁶, ועאכו"כ בימינו אלו, שקרובים אנו ביותר וביותר לכניסה לארץ (לא רק כזמן יהושע, אלא) בתכלית השלימות.

ובפרט לאחרי מעשינו ועבודתינו בהפצת המעיינות חוצה – שזהו תוכן ענין הנסכים, סולת יין ושמן, בעבודה הרוחנית: "שמן" הו"ע החכמה, ו"יין" הו"ע הבינה, ו"סולת" הו"ע הדעת ("אין התינוק יודע לקרות אבא

15) מכילתא בשלח טו, א. הובא בתורה ה"ג ונאמר – פסחים שם.

16) פרש"י פרשתנו טו, ב.

17) ברכות מ, סע"א.

18) לק"ת פרשתנו מב, א.

עד שיטעם טעם דגן¹⁷), כמבואר בדרושי חסידות¹⁸, היינו, שהגילוי דתורת חסידות חב"ד ("מעיונותיך") נמשך וחודר בכל העולם כולו, "חוצה" (דוגמת היין דנסכים שיו"ד ע"י השיתין עד לתהום¹⁹), שע"י פועלים את ביאת דוד מלכא משיחא²⁰.

ולכן, גם כשנמצאים יום נוסף בגלות, הרי, עם היות שאפילו יום אחד נוסף בגלות הו"ע רע ומר כו', שלכן צועקים "עד מתי" וכו' וכו', יש להוסיף במעשינו ועבודתינו מתוך שמחה וטוב לבב, מכיון שיודעים שתיכף ומיד ממש נכנסים לארץ (ובלשון ההפטרה "כי נתן ה' בידנו את כל הארץ וגם נמוגו כל יושבי הארץ מפנינו"), ולא נותר אלא "לצחצח את הכפתורים"²¹, כדי שהכניסה לארץ תיכף ומיד תהי' באופן הכי נעלה.

ה. והנה, נוסף על הדגשת ענין הגאולה בש"ק מברכים תמוז מצד קביעותו בפרשת השבוע, פ' שלח – הרי זה מודגש גם בקביעותו בימי החודש – בכ"ג סיון:

ענינו המיוחד של כ"ג סיון מפורש במגילת אסתר²² – "ויקראו סופרי המלך . . בחודש השלישי הוא חודש סיון בשלשה ועשרים בו ויכתב ככל אשר צוה מרדכי את היהודים ואל האחשדרפנים גו' שבע ועשרים ומאה מדינה" (כמדובר פעם בארוכה²³), היינו, שבו ביום התחילה גאולת פורים.

וע"פ האמור לעיל שכל עניני גאולה שייכים זה לזה, מובן, שכאשר ש"ק מברכים חודש הגאולה חל ביום שבו התחילה גאולת פורים, אזי, ניתוסף עוד יותר בכל עניני הגאולה די"ב-י"ג תמוז.

19) סוכה מט, א. וראה לקו"ת שם, ב.

20) ראה אגה"ק דהבעש"ט (כש"ט בתחלתו).

21) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

22) ח, ט.

23) התוועדות תשמ"ג ח"ג ע' 1651 ואילך –

נדפס לקמן במדור "זמן הגאולה".

ו. כמו כן מודגש ענין הגאולה בנוגע לר"ח תמוז:

לכל לראש, העילוי הכללי בר"ח תמוז שהוא לעולם ב' ימים [ולהעיר, שגם בזמן הבית היתה המציאות דר"ח ב' ימים, לא רק בנוגע לראש השנה (כמפורש בעזרא²⁴), אלא גם בנוגע לר"ח סתם²⁵, ואכ"מ] – ע"פ המבואר בהר"ב בפירוש הכתוב²⁷ "ובראשי חדשים", "ראשי תרין אינון בכל ירחא", כמבואר בדרושי חסידות²⁸ פרטי הענין, ובפשטות – ש"ראש החודש" דחודש הגאולה הוא במשך ב' מעת-לעת, ב' ימים!

ונוסף לזה, ישנו גם העילוי המיוחד בקביעות שנה זו – שר"ח תמוז חל ביום הש"ק וביום הראשון:

יום השבת – הו"ע של גאולה ביחס לימי החול, שאז בטלים כל הענינים המבלבלים, "כל מלאכתך עשו", ואדרבה – "וקראת לשבת עונג"²⁹ תענוג הנמשך ומתגלה גם בענינים גשמיים, בשר שמן ויין ישן, שגם הגוף הגשמי מתענג מזה, ועד שניתוסף בו שמנונית כו'.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר: (בדרושי חסידות³⁰ מובא שהרה"צ ר' נחום מטשערנאביל הי' שמן בגופו (לא מאכילת בשר שמן, דבר שלא הי' ברשותו, להיותו עני מרוד כו', כי אם) מהתענוג דאמירת אמן יהא שמי' רבא. אמנם, בשביל להיות שמן מאמירת איש"ר, צריכים להיות בדרגתו של הרה"צ ר'

(24) נחמי' ח, יג.

(25) ראה התועדויות תשמ"ה ח"ב ע' 720. וש"נ.

(26) ח"ג רמת, א.

(27) פינחס כח, יא.

(28) אוה"ת פינחס ע' א'קסו ואילך. התועדויות תשמ"ו ח"א ע' 479 ואילך. ועוד.

(29) ישע"י נח, יג.

(30) סה"מ תרע"ח ע' קצט. "היום יום" ט"ז תמוז.

ובכ"מ.

נחום מטשערנאביל... אבל, בנוגע לשמנונית הגוף באכילת בשר שמן ויין ישן – הרי זה שייד לכאו"א, כפי שידע איניש בנפשי'.

ומובן, שכאשר ר"ח הגאולה חל ביום השבת שהו"ע של גאולה – אזי ניתוסף עוד יותר בענין הגאולה שבר"ח.

זאת ועוד – שיום א' דר"ח הוא יום השבת, היינו, שאין זה באופן שהתחלה דר"ח היא ביום חול, ואח"כ ניתוסף העילוי דיום השבת (תחילה ענין של עבודה ואח"כ ענין השכר), כי אם, שהתחלה היא ביום השבת, ובמילא, יום ב' דר"ח (יום ראשון בשבוע) הוא באופן נעלה עוד יותר.

ז. ויה"ד שבעמדנו בשבת מברכים חודש הגאולה, בפ' שלח, ובכ"ג סיון – יתוסף ביתר שאת וביתר עוז בקבלת ההחלטות טובות בכל הקשור לימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז, כנ"ל.

ועוד והוא העיקר – שכל זה ימהר ויזרז עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ובפרט בעמדנו בכ"ג סיון, כאשר "ויקראו סופרי המלך... ויכתב ככל אשר צוה מרדכי גו", היינו, שהמלך אחשוורוש, הקב"ה, שאחרית וראשית שלו³¹, מצוה לכתוב "ככל אשר צוה מרדכי גו", כרצונו של כאו"א מישראל, "ועמך כולם צדיקים", צדיק גוזר והקב"ה מקיים³², ועד ש"קב"ה קא חייך ואמר נצחוני בני נצחוני³³, היינו, שענין זה נעשה מתוך תענוג ("קא חייך"), כמודגש גם בכללות ענינו של יום השבת, ובמיוחד לאחרי חצות, "רעוא דרעוין", שלימות התענוג³⁴.

(31) מדרש – הובא במאורי אור א, קפב. וראה התועדויות תשמ"ו ח"ב ע' 837. וש"נ.

(32) ראה תענית כג, א. הנסמן בלקו"ש חכ"ב ע' 121 הערה 55.

(33) ב"מ נט, ב.

(34) ראה המשך תרס"ז בסופו (ריש ע' תקמה).

המגילה, מכיון שהסתר זה גופא כוונתו – העילוי דימי הפורים.

ועד"ז מובן בנוגע לכללות העבודה דהפצת המעיינות חוצה במשך זמן הגלות, שגם בעת שנעשית העבודה במקום רחוק כו' (באופן שינסם העלמות והסתרים כו') – הנה בעצם ישנו כבר אז כללות המעמד ומצב ד"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" אלא שבזה גופא ישנו עילוי מיוחד הנפעל בכ"ג סיון, שאז בא הדבר באופן גלוי לעין כל: "ויקראו סופרי המלך... ויכתב ככל אשר צוה מרדכי גו", ועד לכללות הענין ד"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" באופן גלוי. ועד כדי כך, שהכוונה דכללות ההסתר היא – העילוי שיבוא לאח"ז.

ומה שלא רואים זאת באופן גלוי – הרי ידוע הפתגם שמה שה"סוסים" ואפילו "בעל-העגלה" אינם יודעים אודות המציאות שאודות' מדברים החכמים שיושבים בעגלה, אין זה משנה כלל את מציאות הדברים!...

ולאלו ש"תואנה הם מבקשים" ושואלים: מכיון שבשבנה זו חל כ"ג סיון ביום השבת כיצד יוכל להיות העין ד"ויקראו סופרי המלך... ויכתב גו"?! – הרי המענה לזה בפשטות: מכיון שמדובר אודות פיקוח נפש, הרי זה ענין שדוחה את השבת! ולא זו בלבד שמתור לעשות זאת ביום השבת, אלא אדרבה: "מצוה בגדול" דוקא.

וכמדובר כמ"פ בנוגע לענינים כיו"ב, שלא זו בלבד שחשיבות הענין דוחה את השבת, אלא עוד זאת, דבחי' זו גופא היא כבוד של השבת. ובלשון חז"ל: "חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה", שמזה מובן שענין זה גופא קשור עם קדושת השבת. ואם הדברים אמורים ביחס לשאר השבתות (כדי שישמור שבתות הרבה), הרי עאכו"כ שכן הוא בנוגע לשבת זו גופא.

ה. וזוהי כללות ההוראה הנלמדת מהקביעות דשבת מברכים תמוז בפ' שלח ובכ"ג סיון – שבנוגע לכל הפעולות הקשורות עם הפצת היהדות והמעיינות חוצה (שזהו התוכן ד"שלח" והתוכן דימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז), אין מה להתפעל מחשכת הגלות כו', מכיון שישנה נתינת כח מיוחדת הנפעלת ביום זה, כמ"ש "ויקראו סופרי המלך בעת ההיא בחודש השלישי הוא חודש סיון בשלושה ועשרים בו ויכתב ככל אשר צוה מרדכי גו", ועד שנפעל הענין ד"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" – באופן גלוי.

וכמדובר כמ"פ שע"פ המבואר בלקו"ת פ' ברכה⁶ בנוגע להשפעה דעלי' לרגל ביו"ט, ש"מכל רגל ויו"ט הי' נמשך הביטול עד הרגל הבא לאחרי" – מובן, שכן הוא גם בנוגע לנתינת כח הקשורה עם קביעות מיוחדת, שנתנית כח זו פועלת ומשפיעה על כל הימים שלאח"ז, עד לפעם הבאה שתהי' הקביעות דשבת מברכים תמוז בפ' שלח ובכ"ג סיון.

(משיחת ש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

(6) צח, ב.

המדור כתי"ק מוקדש לע"נ ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיהיו

רחמנא ליצלן, אעפ"כ, כאשר בא התאריך דכ"ג סיון – הנה לא זו בלבד שנתבטלה הגזירה שנכתבה באגרות הראשונות [ע"ד מ"ש בפרשתנו "סלחתי כדברך"], ועד שלא נשאר ממנה רושם כלל, אלא עוד זאת, "ויקראו סופרי המלך . . . ויכתב ככל אשר צוה מרדכי גוי", היינו, שנשלחו אגרות שניות שתוכנם הי' מן הקצה אל הקצה, באופן של אתהפכא, "אשר ישלטו היהודים גוי", ובאופן ש"רבים מעמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד היהודים עליהם".

ודוקא ע"י גודל הירידה דגזירת המן כו' – נפעל העילוי דימי הפורים בתכלית העילוי, באופן ד"ע"ד דלא ידע", למעלה משמחת שאר המועדים, ועד כדי כך, שלעתיד לבוא יבטלו כל המועדים חוץ מימי הפורים. וכמבואר בדרושי חסידות שהגילוי דכל המועדים יהי' בטל כ"שרגא בטיהרא", לגבי הגילויים שיהיו לעתיד לבוא, משא"כ בנוגע לגילויים דימי הפורים, שמפני גודל העילוי שבהם, הנה לא זו בלבד שלא יהיו בטלים כשרגא בטיהרא, אלא עוד זאת, שעל ידם יתוסף עילוי באור ד"טיהרא", שמזה מובן גודל העילוי דימי הפורים. וכאמור – כל זה נפעל דוקא ע"י גודל הירידה כו'.

ועד"ז מובן בנוגע לכללות העבודה דהפצת המעיינות חוצה – שלמרות חשכת הגלות באופן דחושך כפול ומכופל, הנה בשבת מברכים חודש תמוז שחל בכ"ג סיון ישנה נתנית כח מיוחדת שכל הענינים יהיו בהתאם לרצונו של כאו"א מישראל – "ככל אשר צוה מרדכי", ובאופן ד"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", ועד ש"רבים מעמי הארץ מתייהדים גוי", ואלו שנשארים גוים – מקיימים את המצוות שנצטוו בני נח, באופן המתאים.

וכשם שבימי הפורים נפעל עילוי מיוחד ע"י גודל הירידה, כמו כן מובן בנוגע לכללות העבודה דהפצת המעיינות חוצה בחשכת הגלות, שדוקא מצד גודל הירידה שצריכים ללכת ולפעול במקום רחוק דוקא, ע"ז באים לתכלית העילוי.

וכל זה נפעל כאשר נמצאים עדיין בזמן הגלות – בדוגמת הנס דפורים שהי' מעמד ומצב ד"אכתי עבדי אחשורוש אנן".

ההוראה מקביעות זו שאין להתפעל מחשכת הגלות

ד. ויש להוסיף בה:

בנוגע לימי הפורים – הרי גם לפני שנתבטלה הגזירה, כאשר הי' מעמד ומצב ד"אנכי הסתר אסתיר פני" [שענין זה מודגש ביותר במגילת אסתר, כמארז"ל "אסתר מן התורה מנין, שנאמר ואנכי הסתר אסתיר פני גוי"], היתה כבר אסתר בבית המלכות, וכבר היתה האפשרות לביטול הגזירה כו', אלא שכל זמן שבחיצוניותם היו בני" במעמד ומצב בלתי-רצוי (כמארז"ל "הם לא עשו אלא לפני כו"), עדיין לא התגלה הדבר במציאות העולם באופן גלוי, עד שמצבם של בני" נעשה כדבעי – באופן ד"לא יכרע ולא ישתחוה" – גם בגלוי, שאז נפעל הנס דפורים באופן גלוי, במציאות העולם, החל מכ"ג בסיון.

ועד כדי כך, שכל עיקרה של הגזירה היתה אך ורק כדי לפעול את העילוי דימי הפורים, ובלשון הגמרא⁵: "אף הקב"ה לא עשה עמהן אלא לפני", וכמודגש גם בזה שכללות המגילה נקראת בשם "אסתר" [לא מגילת מרדכי ואסתר, ואפילו לא מגילת אסתר ומרדכי, אלא מגילת אסתר בלבד] – ע"ש "הסתר אסתיר גוי", כלומר, שענין הסתר מודגש בכללות

(5) ש.ס.

(4) מגילה יב, א.

ובפשטות – שמתבטלים כל ענינים בלתי-רצויים, ע"ד ובדוגמת ביטול גזירת המן בכ"ג סיון, ולא עוד, אלא שנהפכים לטוב, "ונהפוך הוא גוי"³⁵ – כב' הפירושים (ב' אופנים ודרגות זו למעלה מזו) בכתוב³⁶ "והשבת חי' רעה מן הארץ", "מעבירן מן העולם", ולמעלה מזה – "משביתן שלא יזיקו"³⁷.

ויש לקשר ענין זה עם חודש תמוז – ביטול הצום דשבעה עשר בתמוז, ויתירה מזה, הפיכתו ליו"ט, כפס"ד הרמב"ם בסוף הלכות תעניות: "כל הצומות האלו עתידים ליבטל לימות המשיח, ולא עוד אלא שהם עתידים להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה, שנאמר³⁸ כה אמר ה' צבאות צום

הרביעי גוי' יהי' לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים", ומוסיף "והאמת והשלום אהבו", שזהו"ע נעלה יותר אפילו מהפיכת הצומות, כמדובר פעם בארוכה³⁹.

ולהעיר גם מהפתגם הידוע⁴⁰ – בקשר ובשייכות להולדת בעל הגאולה – ע"ד דחיית התענית די"ז בתמוז, הלואי שידחה באמת ויהפך לששון ולשמחה.

וכן תהי' לנו – בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, עוד לפני שבעה עשר בתמוז, ואפילו לפני ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז, ואפילו לפני ר"ח תמוז – לא עיכבן המקום כהרף עין", ברגע כמימרא, במהרה בימינו ממש.

(35) אסתר ט, א.

(36) בחוקותי כו, ו.

(37) תו"כ עה"פ.

(38) זכרי' ח, יט.

(39) שיחת עשרה בטבת שנה זו ס"ט.

(40) סה"ש הש"ת ע' 157.

המדורים "דבר מלכות" ו"זמן הגאולה" מוקדשים לעילוי נשמת אורי אהרן יואל ב"ר יוסף ארי' לייב ז"ל ופאולין רות ב"ר יצחק ע"ה ולעילוי נשמת ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה שנאל יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות זוג' – תבלחט"א – מרת חי' דחל בת שפרינצא שנאל ולזכות יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי' – לברכה והצלחה בגשמיות וברוחניות ולזכות צבי בן חי' דחל – לרפואה שלימה וקרובה אורי אהרן יואל בן מינדל זוג' בת'יה רות בת שרה – לזרעא חי' וקיימא דחל יפה בת מינדל ושושנה חסי'ה בת מינדל – לזיווג הגון דוד יעקב בן מינדל – לרפואה שלימה בגשמיות וברוחניות ולזיווג הגון ולזכות כל בני משפחתם שיחיו – לברכות עד בלי די

המדור "וילחום מלחמת ה' – וינצח" מוקדש לעילוי נשמת החייל בצבאות השם דותן ישראל ע"ה בן – יברדלו לחיים טובים ארוכים – אברהם וסילבי שיחיו ואנונו נפטר ביום כ"ט ניסן ה'תשס"ז – ת. נ. צ. ב. ה. יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה נתרים על-ידי משפחת מיארה שיחיו

בכ"ג סיון מידי שנה נקראים "סופרי המלך" וכותבים "ככל אשר צוה מרדכי גו"

א. נוסף על ההוראה הנלמדת מפרשת השבוע פ' שלח, ישנה גם הוראה הנלמדת מהקביעות דשבת מברכים תמוז בימי החודש – בכ"ג סיון:

ישנם ספרים שבהם מלוקטים המאורעות שאירעו בכל ימי השנה – "דבר יום ביומו", ובספרים אלו מצויין (לאילו שלא היו זוכרים בלאה"כ) שהתאריך כ"ג סיון מפורש במגילת אסתר¹: "ויקראו סופרי המלך בעת ההיא בחודש השלישי הוא חודש סיון בשלשה ועשרים בו".

וממשיך בכתוב אודות המאורע דיום זה: "ויכתב ככל אשר צוה מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי המדינות אשר מהודו ועד כוש גו" – לטובתם של בני, בהתאם לרצונו של מרדכי.

וממשיך בכתוב: "הרצים . . יצאו מבוהלים ודחופים בדבר המלך גו", "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות . . והעיר שושן צהלה ושמחה" (לא רק היהודים אשר בשושן, אלא "העיר שושן" בכללותה), "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", "שמחה וששון ליהודים משתה ויום טוב ורבים מעמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד היהודים עליהם".

והנה, מפשטות הכתובים משמע שכל זה הי' בכ"ג סיון – הן בנוגע לשליחותם של "הרצים", דמכיון שענין זה הי' צריך להעשות במהירות רבה (שלכן "הרצים יצאו מבוהלים ודחופים"), מובן שעשו זאת תיכף ומיד לאחרי כתיבת הספרים (בכ"ג סיון), והן בנוגע לבשורה אודות ענין זה, "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבשו מלכות . . והעיר שושן צהלה ושמחה" – שהרי לא מסתבר לומר שמרדכי עיכב את פירוסום הבשורה הטובה, אלא ודאי פירסמה תיכף ומיד בכ"ג סיון.

[ואפילו אם מישהו ירצה להתעקש ולומר שהמשך המאורעות היו לאחרי כ"ג סיון – הרי: (א) מאורעות אלו היו **בסמיכות** לכ"ג סיון, (ב) ועיקר: ההתחלה וסיבת הדבר היתה בכ"ג סיון].

ב. והנה, כל עניני התורה (כולל סיפורי התורה) נצחיים הם. ומזה מובן, שבכ"ג סיון מידי שנה בשנה נפעל מחדש הענין המספור בתורה אודות כ"ג סיון.

[ואע"פ שמגילת אסתר נקראת בשם "אגרת", והרי ידוע החילוק שבין "אגרת" ל"ספר", ש"ספר הוא נצחי תמיד בלתי יבוטל לעולם . . אך האגרת אינו נכתב אלא לפי שעה בלבד

ולא להתקיים כלל כו"מ² – הרי המגילה עצמה נקראת גם בשם ספר, כמארז"ל³ "מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת". ועד כדי כך, שמגילת אסתר היא א' מכ"ד כתבי הקודש, כ"ד קישוטי כלה, היינו, שישנו צד השוה בינה לבין שאר כתבי קודש. ומזה מובן שגם הענינים דמגילת אסתר נצחיים הם].

כלומר: בכ"ג סיון מידי שנה בשנה נקראים "סופרי המלך" – מלכו של עולם, שאחרית וראשית שלו, והם כותבים "ככל אשר צוה מרדכי גו" – דקאי על כאו"א מישראל, "עם מרדכי", מכיון שהנהגתו היא באופן ד"לא יכרע ולא ישתחוה", שהוא נעשה הבעה"ב המצווה מה לכתוב – "ככל אשר צוה מרדכי".

וכל זה נפעל באופן של מהירות – "עד מהרה ירוץ דברו", כמ"ש "הרצים יצאו מבוהלים ודחופים", ונמשך למטה מטה – בעניני ודרכי הטבע דוקא, ע"ד המסופר במגילה "וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רוכבי הרכש האחשתרנים בני הרמכים", – ענינים של טבע דוקא.

[ממדרשי חז"ל מצינו אמנם מציאות של רכיבה על "גמלא פרחא" (נשר), באופן נסי כו', אבל בפשטם של כתובים כאן מדובר אודות עניני ודרכי הטבע דוקא, כמובן].

"והימים האלה נזכרים ונעשים" – כמבואר בכתבי האריז"ל שכאשר "נזכרים" כדבעי, אזי "נעשים" שוב אותם הענינים שהיו בפעם הראשונה. ועד"ז בעניננו - שכאשר "נזכרים" כדבעי אודות המאורע הנ"ל שאירע בכ"ג סיון, אזי "נעשים" כל ענינים אלו מחדש.

בשבת זו ישנה נתינת כח מיוחדת שכל הענינים יהיו בהתאם לרצונו של כאו"א מישראל

ג. ביאור ההוראה הנלמדת מהקביעות דשבת מברכים תמוז בכ"ג סיון – בנוגע לפועל:

כאשר תובעים מיהודי לעסוק בהפצת המעיינות חוצה במקום רחוק כו', באופן של "שלח", כנ"ל בארוכה – יכול לטעון: מכיון שנמצאים בחושך כפול ומכופל דזמן הגלות, כיצד יכול להיות בטוח שיצליח בכל פעולות אלו, לכאורה, עצם היציאה לפעול במקום רחוק היא בבחי' הליכה למקום של סכנה, והר אין סומכין על הנס!...

והנה על זה ישנה נתינת כח מיוחדת מהקביעות דשבת מברכים חודש תמוז בכ"ג סיון – שאז נקראים "סופרי המלך", מלכו של עולם, וכותבים "ככל אשר צוה מרדכי", היינו, שכאו"א מישראל – "עם מרדכי" – נעשה בעה"ב על כללות הנהגת העולם, כך שכל הענינים נעשים בהתאם לרצונו, "ככל אשר צוה מרדכי".

כלומר: מבלי הבט על המעמד ומצב שהי' עד עתה – אומרת "תורת אמת" שבכ"ג סיון נפעל הענין ד"ויקראו סופרי המלך . . ויכתב ככל אשר צוה מרדכי גו", עד לסיום הענין: "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר".

וכפי שהי' בימים ההם – שלמרות שפל המצב שבו היו נתונים בני, ועד שהי' מקום לטענה ש"ישנו מן המצוות", ועד כדי כך, שהי' ב"ד מסויים שפסק גזירה איומה על בני,